

Inklusion i Overgangen

Samarbejdsaftale mellem Dagtilbud Svenstrup og skoler i skoledistrikterne Ellidshøj, Ferslev, Svenstrup, Højvang og Lyngbjerggaard Skolen.

**Aalborg
Kommune**

03-10-2017

Samarbejdsaftale om overgang fra Dagtilbud til skole.

Denne samarbejdsaftale er indgået mellem Ellidshøj Skole og Landsbyordning, Ferslev Skole, Svenstrup Skole, Lyngbjerggaardskolen, Højvangskolen og det samlede Dagtilbud Svenstrup. Dagtilbud Svenstrup består af 11 institutioner: Børnehaven Ridemandsmøllevej, Børnehaven Egemarksvej, Børnehaven Humlebien/ Hellekisten, Børnehaven Bautastenen, Børnehaven Henry, Idræts og Natur Børnehaven Olympia, Natur og Miljø Børnehaven, Børnehaven Svanereden, Børnehaven Rævedalsvej, Børnehuset Himmelblå og Daginstitutionen Solhuset.

Samarbejdet er opstået i det lokale skoledistrikt og de dagtilbud, som leverer børn hertil. I denne samarbejdsaftale indgår både privatskole, landsbyordning, dagtilbud og folkeskole.

Formålet med denne samarbejdsaftale er at sikre.

- At flest mulige børn træder kompetente og læringsparate ind i overgangen.
- Inddragelse af læringspotentialer hos alle børn.
- En fælles strategi for alle professionelle.
- Aalborg Kommunes mål og principper for overgange: *Forældre som Centrale Medspillere, Barnets Deltagelse* og *Det Professionelle Samarbejde* indgår i det pædagogiske arbejde med overgange.
- Omsætning af Aalborg Kommunes værdier for overgange: *Helhed og Sammenhæng, Fællesskaber, Professionalisme* og *Dialog*.
- Et ressourceperspektiv på det enkelte barn i livsovergange.

Samarbejdsaftalen er bygget op af to dele.

- Et perspektiv på børn i *livsovergange* med fokus på overgangsmarkører, relationer og et samskabende miljø mellem skole og dagtilbud, hvor professionalisme og kvalitet af de voksnes samarbejde er i centrum.
- En struktur, som viser et årshjul for samarbejdet mellem skole og dagtilbud, hvor både det skolestartende barn, forældre og de professionelle er aktører.

Børn i livsovergange:

Ifølge forsker og cand. psych. Inge Schoug Larsen, som bl.a. er forfatter til bogen "Det skolesøgende barn", er overgange mellem f.eks. dagtilbud og skole ikke blot en overgang til noget nyt, men skal nærmere betegnes som en "Livsovergang". Hermed understreges vigtigheden af forældres og professionelles perspektiv på barnet. Forskning påpeger, at parametre som opbrud af relationer til både betydningsfulde voksne og kammerater, manglende forståelse af nye rammer samt identitetsudfordring alle har betydning for, hvordan barnet håndterer de nye forventninger.

"Social og emotionel trivsel har (mindst) lige så stor betydning for barnets succes i skolen som dets kognitive evner."

Citat: Inge S. Larsen.

Inge S. Larsens forskning viser, hvilke parametre der kan have betydning for at sikre positive livsovergange, og her spiller forældre og personale en stor rolle. Dette kommer til udtryk i det løbende samarbejde vedr. perspektivet på det skolestartende barn. Det drejer sig om at få etableret koblingspunkter mellem de forskellige institutionsformer, idet der eksisterer et direkte forhold mellem kvaliteten af de voksnes samarbejde og barnets lyst og evne til at erobre "det nye".

Det væsentlige ved koblingspunkter er at de bygger bro mellem den tidligere og ny læring, hvilke understøtter barnets oplevelse af egen formåen. Desuden opnår barnet tryghed i overgangen hvis det inden start kender reglerne og normer for adfærd i det nye miljø.

Overgangsmarkører

Livsorganene indebærer såvel positive muligheder for læring og udvikling såvel som risiko for usikkerhed, krise og kompetencetab. Derfor består en del af samarbejdet af at udarbejde overgangsmarkører, som kan skabe genkendelighed og forudsigelighed for børn i livsovergange, da disse skal medvirke til at reducere risikoen for kompetence tab.

Den tværprofessionelle opgave om overgang og skolestart bygges på en overgangspædagogik, hvor overgangsmarkører er centrale.

Denne samarbejdsaftale sikrer en løbende udvikling af praksis og overgangsmarkører, som er skabt mellem personale i dagtilbud og skole.

I løbet af 2016 har der således været etableret evalueringsmøde og en workshop. Evalueringen tydede på at der kunne ses tegn på at arbejdet med overgangsmarkørerne have en positiv indvirkning på børnenes overgang fra daginstitution til skole.

Workshoppen viste, at vi kunne videre udvikle på overgangsmarkørerne, således arbejdes der nu ud fra følgende markører.

Overgangsmarkører.

- Bogen "Villads fra Valby" læses afslutningsvis i dagtilbud. Det nye skoleår startes med efterfølgeren: "Villads fra Valby i 0.V".
- Ens bogstavstavler anvendes i hele dagtilbuddet og i skolen.
- Billeder af voksne fra skole/DUS er tilgængelige og synlige for børn og voksne i institutionerne.
- Dagtilbud øver tidsintervaller i Skolegrupperne, ved hjælp af Time Timer. F.eks. øves der gumletid, hvor børnene ikke taler, med blot spiser. Børnene kan selv følge med i hvor lang tid de skal være stille.
- Alle skoler og dagtilbud møder børn med udgangspunkt i et ressourceperspektiv.
- Alle skoler og dagtilbud arbejder med viden om betydningen af brudte relationer, mestringsbaner og positioner. Det enkelte barn mødes heri, og der planlægges aktiviteter og tilgange med udgangspunkt i denne viden.
- Alle skoler og dagtilbud har formaliseret samarbejdet om besøg i skole og i dagtilbud inden skolestart.
- Institutionerne arbejder med at gøre det enkelte barn klar til overgangen ved at øve og tale om: "Hvad er en skole?" Eksempelvis arbejdes der med begreber som tid, selvhjulpethed med tøj, wc besøg, huske aftaler mv.
- Der arbejdes med Fri for mobberi i både dagtilbud og skole. Bamsevennen Body anvendes som tale-bamse.

- Bozz ordene fra Fri for mobberi hænges op i institutionerne, så børnene får kendskab til dem og der arbejdes med begreberne, som er *omsorg, mod, respekt og tolerance*.
- Fælles piktogrammer for 4 ting: formiddagsmad, madpakker, Samling og legeplads.
- Institutionerne udarbejder et stamtræ med billeder af barnets børnehaven venner og de voksne, familien og hjemmet. Denne overleveres institutionerne til skolen, senest den 15.juni.

De ovenstående overgangsmarkører er aftalt mellem skoler og daginstitutioner og evalueres løbende.

Forældreinddragelse

Som en fast del af samarbejdet mellem skole og dagtilbud inviteres forældre til det skolestartende barn til et oplæg der omhandler børnenes overgang. Dette møde afholdes samlet, for alle på skift på Svenstrup siden og

Til dette oplæg vil forældrene til det skolestartende barn få mulighed for at høre et fagligt og forskningsbaseret oplæg med fokus på livsovergange. Oplægget deles mellem en ren formidlingsdel og en anden del, hvor forældre får mulighed for at stille spørgsmål og fremsætte kommentarer. På baggrund af disse oplæg får personale og forældre endnu større mulighed for at få det samme perspektiv på overgangen mellem dagtilbud og skole.

Overleveringssamtaler

Alle forældre kan give tilladelse til at dagtilbud og skole laver en overleveringssamtale.

Der er variation i, hvorledes overleveringssamtalerne er struktureret, og dette aftales pt. lokalt. Fremadrettet arbejdes der på at kvalificere overleveringerne yderligere.

Det er altid muligt for forældre at deltage i overleveringerne ved behov.

Evaluering.

Styregruppen har indgået aftale om at samarbejdsaftale evalueres hvert års i september. Ved dette møde deltager de pædagogiske ledere, børnehaveklasselederne og styregruppen. Evalueringen skal danne baggrund for en workshop der afholdes hvert år i november, hvor nye tiltag eller kvalificering af allerede etableret overgangsmarkører bliver drøftet.

Hvert år i december bliver samarbejdsaftalen redigeret og der laves nyt årshjul.

Styregruppens Medlemmer:

Navn	Stilling	Mail	Tlf.
Frida Andersen	Pæd. Leder. Humlebien	fri-fb@aalborg.dk	99823288
Rikke Skov	Pædagog Rævedalsvej	Hrs-fb@aalborg.dk	98389256
Finn Pilgaard	DUS/Indskol. Leder Ferslev skole	Fpp- skole@aalborg.dk	99825103
Jesper Dyrby Andersen	Skole Svenstrup Viceskoleleder	jda-skole@aalborg.dk	99316342
Tina Andreasen	Dagtilbudsleder	Tian-fb@aalborg. dk	31990966
Lene Dahl	Bh. Kl. leder (Svenst.)	ld@aalborg.dk	
Dorte Pedersen	Bh. Kl. leder (Lyngb.)	dp@alborg.dk	
Sigridur Jonsdottir	DUS fællesleder (Ellid	<u>Sij-skole@aalborg.dk</u>	
Thomas Simoni	DUS/afd. Leder(Højv.)	Tcs- skole@aalborg.dk	
Gitte Odde	BH.Kl.leder (Højv.)	Gitte- odde@hotmail.com	
Brian Witthoelt	Forældrerepræsentant	brimaack@gmail.com	

Årshjul for samarbejde mellem skoler og dagtilbud i Svenstrup-området 2018.

Dato /måned.	Mål	Handling/aktivitet	Ansvarlig
Januar 22.01	Styregruppemøder		På skift mellem skoler og dagtilbud.
Januar	Forældre har mulighed for at møde skolen og de nære professionelle samt at få et kort indblik i, hvad det vil sige at gå i skole.	Informationsmøde Elektronisk indskrivning	Ferslev skole, Højvangskolen og Svenstrup Skole aftaler dato for informationsmøder.
Februar			
Marts 13.03	Hvad gør de nære professionelle for at gøre overgangene trygge og gode?	Forældremøde til kommende skolestartere.	Børnehaverne/skolerne Styregruppen
April	Overleveringssamtalerne skal klæde skolens personale på til at tage godt imod de nye børn, og være med til at sikre, at børnene oplever en god start i skole.	Overleveringssamtaler	Børnehaverne og/eller PPR indkalder ved børn med særlige behov. Børnehaverne og skolen aftaler selv de øvrige samtaler.
Maj 14.05	Styregruppemøde	Planlægning af mødet i september. Evaluering af Forældremødet.	
Juni	Børnene skal opnå kendskab til skolen og DUS. Der skabes overgang mellem dagtilbud og skole via de aftalte overgangsmarkører. Åben hus for børn og forældre inden skolestart	Besøg i skole for kommende skolebørn.	Der aftales individuelt på hver skole hvornår besøg /besøgsuger passer bedst.
Juli – August	SOMMERFERIE		
August/ September	Information og dannelse af relationer mellem skole og forældrene, men også forældre til forældre.	Forældremøder på skolerne med de nye børn på 0.årgang.	Skolerne.

<p>September 05.09.</p>	<p>Samarbejds møde, for alle der indgår i samarbejdsaften.</p> <p>Evaluere på samarbejdsaftalen.</p> <p>På baggrund af denne evaluering laves der ny eller ændrede aftaler der skrives ind i samarbejdsaftalen.</p>		<p>Styregruppen</p>
<p>Oktober 08.10</p>	<p>Styregruppemøde</p>	<p>Opsamling på evalueringsmødet i september.</p> <p>Evaluering af samarbejdsaftalen.</p> <p>Evaluering af indsatsen med overgangsmarkører.</p> <p>Planlægning af workshop i november.</p>	
<p>November 14.11</p>	<p>Udvikling af samarbejdet mellem skoler og dagtilbud samt videndeling på tværs af institutioner.</p>	<p>Workshops og kursusaktiviteter for personale i skole og dagtilbud i Svenstrup-området.</p>	<p>Styregruppe. Ledergruppe.</p>
<p>December. 3.12</p>	<p>Styregruppemøde.</p> <p>Gennemgang af samarbejdsaftalen.</p>	<p>Nyt årshjul.</p>	<p>Skoleledelserne i samarbejde med dagtilbud.</p>